

Posudek vedoucího diplomové práce,

Janák, Petr, Půjčka, výpůjčka, výprosa, Plzeň 2014

Vypracoval: JUDr. Petr Dostálík, Ph.D.

K předložené práci uvádím následující. Téma práce je zvoleno vhodně, s ohledem na aktuální vývoj soukromého práva. Vhodně je zvolena také metoda historicko-komparativního vývoje, zaměřeného na jednu výseč obligačního práva, v daném případě kontrakty reálné. V jednotlivost je možno práci vytknout, zejména, že část věnovaná obligacím obecně je příliš dlouhá, není použitý dostatek literatury, nejcitovanějším zdrojem jsou učebnice, práce trpí nadměrnými gramatickými chybami, použité lat. termíny trpí chybami (např. *vendicio* namísto spr. *venditio* na str. 11) nebo jsou užity v nesprávných pádech (např. *contractus unilaterales*). teorie oferty a akceptace je podle mého soudu až záležitostí pandektního práva (str. 13).

Na straně druhé autor správně zdůrazňuje tzv. obsahové náležitosti obligace z kontraktu, za kvalitní pokládám pasáž o žalobách, obecně procesní aspekty jsou v práci vystiženy velmi dobře, jen škoda, že si autor nedal tu práci a neprostudoval některou z mnoha monografií, které jsou dostupné k procesnímu i exekučnímu právu (je možno jmenovat např. práce J. Vážného nebo L. Heyrovského), za klad práce rovněž pokládám zachycení vývoje obligace v nejstarším právu, autor rovněž dobře rozlišuje mezi praetorskou obligací (*pactum*) a obligací civilního práva (*contractus*). Velmi rád bych také vyzdvihl skutečnost, že jednotlivé smlouvy vykládá autor podle jednotlivých žalob, což je možno ocenit, velmi pěkně je zpracovaná pasáž o prekariu – zde autor užívá i textovou kritiku pramenů a pokouší se nastínit základní linie historického vývoje. Je tomu zřejmě proto, že se zde opírá o cizojazyčnou (polskou) literaturu. na místo termínu nezastupitelná věc je lépe užít termínu věc určená individuálně, tato změna však nemá žádný vliv na smysl věty pasáž věnovaná tzv. kvazikontraktům nezapadá dobře do zadání DP a tím spíše to platí o kapitole věnované obligacím z kvazideliktů, autor měl uvést důvody, které jej vedou k zařazení těchto kapitol, a pokud se rozhodl tyto kapitoly zařadit, měl je podrobněji rozpracovat, např. srovnáním jednatelství bez příkazu

a mandátu. V podstatě stejnou kritiku je možno uvést v případě kapitoly nazvané Změna obligace (1. 6) a Převod obligace (1.7) – tato problematika nemá žádný vztah k zadání DP a posouvá tuto práci spíše k stručnému přehledu římského práva obligačního, než k historické analýze reálných kontraktů. Samotný výklad reálných kontraktů začíná až na str. 43 DP. V této kapitole postrádám podrobnější rozbor zejména povinností dlužníka – dlužníka, vypůjčitele, prekaristy, stejně jako analýzu jejich právního postavení v rámci kontraktu. Jako závažnější chybu nalézám špatné rozlišení pojmu předmětu a obsahu obligace. Předmětem je třeba rozumět věc, která má být dána nebo která má být učiněna v konkrétní obligace a obsahem jsou práva a povinnosti, které vznikají okamžikem perfekce smlouvy. U kupní smlouvy je předmětem např. otrok a obsahem povinnost kupujícího zaplatit kupní cenu.

V kapitole 1. 3. Obsah obligace postrádám také – kromě náhrady škody – nejen vysvětlení, ale také sebemenší zmínkou o ušlém zisku (*lucrum cessans*). Obecně vzato problematika obsahu obligace by si zasloužila mnohem obširnější výklad, než jaký poskytuje autor. V závěru práce se autor zabývá problematikou přebírání dogmatických řešení římských právníků moderním právem. Z hlediska systematického postrádám pasáž věnovanou právu pandektnímu, chybí sebemenší zmínka o vládním návrhu z roku 1937, a to přes značný vliv, který má na pozdější vývoj v českém soukromém právu. Za klad je naopak možno označit okolnost, že se v této kapitole autor věnuje i judikátům Ústavního soudu a Nejvyššího soudu ČR, třebaže v míře velmi omezené.

Závěrem je možno zhodnotit práci jako ne příliš zdařilou. Autorovi se nepodařilo uchopit téma reálných kontraktů v dostatečném rozsahu, příliš mnoho prostoru je věnováno obecné části obligačního práva, a to i oblastem, které nemají s reálnými kontrakty nic společného – novace a kvazidelikty (mimo jiné). Autor používá pouze omezené množství literatury a s výjimkou historického úvodu (kde cituje Zákon XII desek) a kapitoly věnované prekariu (Digesta) nepracuje s prameny. Srovnání s moderní právní úpravou je mezerovité (chybí Osnova z roku 1937) a NOZ je zpracován pouze výčtem jednotlivých ustanovení. Celá práce navíc trpí gramatickými chybami a nepřesnosti v prepise latinských pramenů, je vidět že byla práce tzv. psána horkou jehlou. Přesto je možné nalézt i

klady práce. Mezi ně můžeme zařadit např. historický úvod, pasáže, které se týkají procesního práva (včetně povinnosti *rem defendere*) a kapitola věnovaná prekariu. Zde autor prokazuje bystré ducha, schopnost orientace v problematice a vystižení klíčových okamžiků. Lze pouze litovat, že není na této úrovni zpracována celá práce.

Z výše uvedených důvodů doporučuji sice práci k obhajobě, ale navrhuji, i v případě úspěšné obhajoby, ji hodnotit známkou dobře.

V Plzni, dne 10. 4. 2014

JUDr. Petr Dostálík, Ph.D.